

De groene onderneming

verbindt cultuur met natuur

Intro De druk op het landelijke gebied is groot. Steeds meer niet-landbouwsectoren claimen een plaats, zoals woningbouw, verkeer en vervoer, recreatie, industrie en waterberging. Als de agrarisch ondernemer wil overleven, moet hij de bakens verzetten en nieuwe markten aanboren. Dit proces is al lange tijd aan de gang, want de ondernemer op het platteland is al lang niet meer alleen boer. Naast de productie van voedsel heeft de agrarische onderneming tegenwoordig ook andere functies zoals zorg, educatie, recreatie of natuurbeheer.

Om invulling te geven aan de groene onderneming is een professionaliseringsslag gewenst. Agrarische ondernemers kunnen wat dit betreft veel leren van en de MKB-sector. Hiernaast is een versterking van het netwerk van bestaande groene ondernemingen gewenst, waarvan enkele als voorbeeldbedrijf kunnen dienen. Partnerschap is essentieel voor het welslagen van een groene onderneming en het runnen ervan stelt specifieke eisen aan de ondernemer.

Melkveehouder Marente Hupkes is ervan overtuigd dat er voor veel bedrijven kansen liggen. Zelf ontplooit ze op haar bedrijf al heel wat activiteiten. Deze activiteiten zijn professioneel van opzet en generen nieuwe arbeidsplaatsen. Daarbij plaatst zij de boerderij en de koe als kern van al haar activiteiten.

Duurzame ontwikkelingen

Marente Hupkes:

'Een boerderij biedt meer dan voedselproductie'

Marente Hupkes-Bouman brengt een bewustwordingsproces op gang dat bijdraagt aan duurzame ontwikkelingen. 'Topkwaliteit leveren tegen wereldmarktprijs is een doodlopende weg. De sector is een economische activiteit die niet in balans is met sociale en ecologische aspecten waardoor niet duurzaam. Een boerderij heeft veel meer te bieden dan alleen voedselproductie. Het is dé plaats om belevend te leren. Op de boerderij kun je ruiken, voelen, horen en zien vandaar dat mensen uit zorginstellingen geprikkeld worden en een fijne dagbesteding of nieuwe toekomstperspectieven vinden. Deze natuurlijke omgeving rondom de boerderij verbindt cultuur met natuur, onze gemaakte wereld met de natuurlijke levensprocessen.'

'VROEGER WAS DE LANDBOUW HET GROENE FRONT. NU IS ER HET GROENE FRONT ÉN DE LANDBOUW. VEEL BOEREN VINDEN DIT BEDREIGEND EN ZIEN HIERDOOR NIET WELKE KANSEN ZE Zouden KUNNEN BENUTTEN.'

(Jan Kuks)

Voorbeeld bedrijf

Oorspronkelijke activiteiten

Als het aan Marente ligt, zullen vijf voorbeeldbedrijven Groene onderneming de verschillende functies de komende jaren uitdragen en promoten. 'Zo is de agrarische sector weer verbonden met de samenleving', aldus de melkveehouder. 'Het moeten uniform herkenbare bedrijven zijn, die boeren inspireren, informeren en stimuleren om zelf te beginnen. Op zo'n voorbeeldbedrijf zouden boeren ook geschoold kunnen worden in de activiteit die daar in praktijk wordt gebracht. Ik denk aan een voorbeeldbedrijf waarin de zorg voor mensen centraal staat, een voorbeeldbedrijf dat zich specifiek bezighoudt met natuurbeheer en waterberging, de zogenoemde groene en blauwe diensten, en een voorbeeldbedrijf dat zich specifiek met educatie bezighoudt. Maar voor alles zullen het boerderijen zijn, dat is het uitgangspunt. Op de boerderij draait het om geboorte en dood, zaaien en oogsten.'

Duurzaam ondernemen betekent niet alleen rekening houden met het milieu en het landschap, aldus Marente. 'Er is nu veel stille arbeid in de sector. Arbeid die niet betaald wordt. Niet door meer te produceren, maar door in te spelen op de wensen van de maatschappij, zal deze arbeid worden gewaardeerd en betaald.'

Micro interview

Maatschappelijk verantwoord

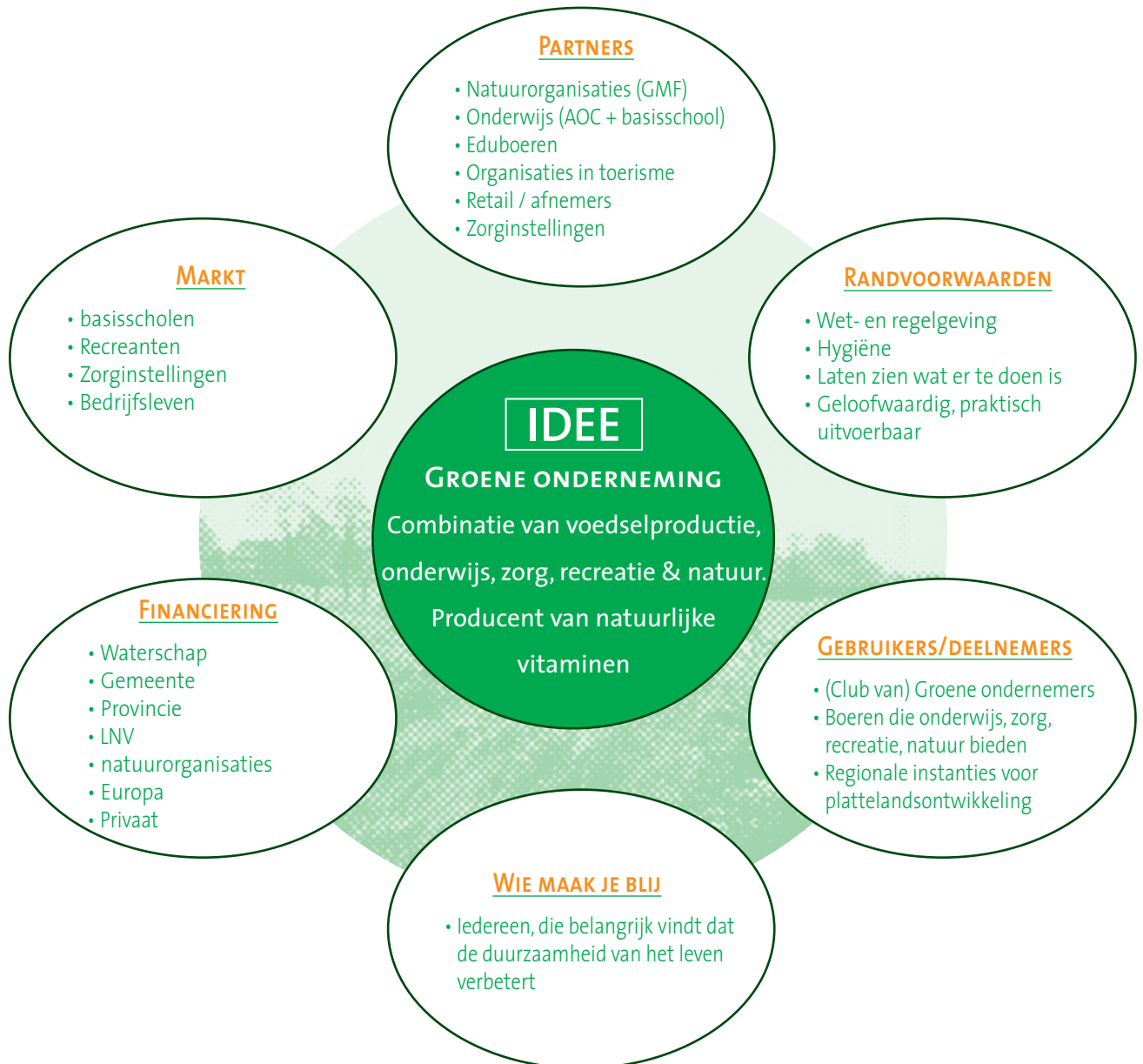
‘Tijdens het bespreken van de ideeën hebben we regelmatig geconstateerd dat wet- en regelgeving de uitwerking van veel plannen in de weg staat. Gelukkig maken ook mensen van het ministerie van Landbouw deel uit van de coalitie. Juist het ministerie moet voorwaarden scheppen om een duurzame en maatschappelijk verantwoorde landbouw te creëren.’

(Jan Willem Bot)

‘DAT DE LANDBOUW ZICH MOET RICHTEN OP DE WENSEN VAN DE MAATSCHAPPIJ, IS VOLKOMEN LOGISCH. EEN AANNEMER BOUWT OOK NIET MEER HET HUIS DAT HIJ TWINTIG JAAR GELEDEN NEERZETTE.’

(Harrie Boomkamp)

Wie spelen een rol?

Pilot Project voorbeeldbedrijf Groene Onderneming

Het projectidee is genomineerd voor de stimuleringsprijs voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen 2003 en heeft de innovatieprijs voor educatieboerderij 2003 ontvangen.

Er wordt samengewerkt tussen het ministerie van Landbouw, het ministerie van Onderwijs en het ministerie van Welzijn op landelijk niveau en samengewerkt tussen organisaties op regionaal niveau.

'NATUURLIJK, WE WILLEN VANDAAG GRAAG EEN BOTERHAM VERDIENEN, MAAR DAARVOOR MOGEN WE DE BRONNEN VAN DEZE WERELD NIET VERNIELEN EN OPMAKEN. DIE MOETEN BEHOUDEN BLIJVEN VOOR DE GENERATIES DIE NA ONS KOMEN, EN VOOR DE PLANTEN EN DIEREN DIE ERVAN LEVEN.'

(Jo van Balkom)

De groene onderneming bestaat uit een managementteam van 5 managers uit de 5 sectoren waarbij iedere manager dat doet waar hij/zij goed in is. De boerderij staat centraal als gezonde leef-leer-werkplek. Hierbij past een gedegen ondernemersgeest met passie voor de zaak.

'Nieuwe groene economie', noemt Marente hun tweede, derde en vierde tak. 'Boeren hebben goud in handen; ze wonen op een A-locatie, zien vanuit hun huis de zon ondergaan, hebben interactie met het vee en snuiven de lucht van vers gemaaid gras op. Dat moeten ze tot waarde brengen.'